

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Memo inzake Wet herziening gerechtelijke kaart

Op 1 januari 2013 treedt de Wet herziening gerechtelijke kaart (*Stb.* 2012, 303, Kamerstukken 32 891) in werking. In het kort: de gerechtelijke kaart van Nederland zal in plaats van vijf ressorts, vier ressorts en daarmee vier gerechtshoven gaan tellen en de negentien arrondissementen worden opnieuw ingedeeld in tien arrondissementen en daarmee tien rechtbanken.

Deze memo is niet uitputtend, maar heeft tot doel u handvatten te bieden voor de inwerkingtreding van de Wet herziening gerechtelijke kaart. U wordt geadviseerd de wet¹ en de memorie van toelichting² te lezen, en de website van de rechtspraak te raadplegen. De herindeling brengt voor een groot deel veranderingen in het kader van de geografische wijziging met zich mee, zoals wijzigingen in tenaamstelling, maar er is meer. De Wet herziening gerechtelijke kaart is niet alleen geografisch, maar ook een herstructurering van de (besturen van de) rechtbanken. In deze memo vindt u een uiteenzetting van een aantal wijzigingen die de Wet herziening gerechtelijke kaart met zich meebrengt. In de bijlagen worden de wijzigingen die van invloed zijn op de dagvaarding besproken en vindt u de geografische overzichten van de herindeling van de ressorts en arrondissementen.

Arrondissement-rechtbank-zittingsplaats

Vanaf 1 januari 2013 zijn er 10 arrondissementen en dus daarmee 10 rechtbanken. De rechtbank heeft een aantal zittingsplaatsen in het arrondissement. Van de termen hoofdplaats, vestigingsplaats en nevenvestigingsplaats wordt afscheid genomen. Onderscheid wordt gemaakt in *zittingsplaats*³ en *overige zittingsplaats*⁴. Er worden 32 rechtspraaklocaties aangewezen bij algemene maatregel van bestuur.⁵ Dit zijn de *zittingsplaatsen* op grond van artikel 21b lid 1 Wet RO. Daarnaast kan de minister op grond van artikel 21b lid 2 Wet RO *overige zittingsplaatsen* aanwijzen. De bestaande zittingslocaties verdwijnen in beginsel per 1 januari 2013 niet, tenzij anders bekendgemaakt,

¹ *Stb.* 2012, 303

² Kamerstukken II, 2010/11, 32 891, nr.3

³ Art. 21b lid 1 Wet RO.

⁴ Art. 21b lid 2 Wet RO; art. 46a Wet Ro, voor het gerechtshof, zie art. 62a Wet RO.

⁵ *Stb.* 2012, 601.

zoals bijvoorbeeld locatie Hilversum. Middels drie tranches zullen diverse kantonlocaties in de loop van de tijd gesloten worden.⁶

✓ *Overgangsrecht nevenlocaties⁷*

Bestaande nevenlocaties (nevenvestigingsplaatsen en nevenzittingsplaatsen) die, bij ingang van deze wet, niet zijn aangemerkt als zittingsplaats via AMvB (het nieuwe art. 21b lid 1 Wet RO), worden aangemerkt als overige zittingsplaatsen die door de minister zijn aangewezen, volgens het nieuwe art. 21b lid 2 Wet RO.

Bijvoorbeeld: De rechtbank Rotterdam is gevestigd in het arrondissement Rotterdam. De zittingsplaatsen zijn de locaties Rotterdam en Dordrecht, de overige zittingsplaatsen op dit moment de locaties Gorinchem, Middelharnis en Brielle.

Zaakverdelingsreglement

De organisatie van het bestuur van de gerechten zal wijzigen, dat is in zoverre van belang dat door de herindeling zaken anders verdeeld gaan worden en de gerechten via het zelf vast te stellen bestuursreglement⁸ en zaakverdelingsreglement⁹ regels stellen met betrekking tot de indeling in kamers, de toedeling van zaken aan de leden van de enkelvoudige en meervoudige kamer en met name welke categorieën van zaken in welke zittingsplaats worden aangeboden.

De zaakverdelingsreglementen worden per arrondissement vastgesteld en geven aan welke zaken op welke plaats kunnen worden aangebracht, ook staan de roldata en –tijden erin.

Vanaf januari zult u dus aan de hand van het zaakverdelingsreglement bepalen welke zaak op welke zittingsplaats kan worden aangeboden. Zo zal het (kunnen) voorkomen dat bepaalde categorieën van zaken op slechts één zittingsplaats in het arrondissement kunnen worden aangebracht. Betrekkelijk eenvoudig. Veel rechtbanken zullen werken met een lijst met gemeenten, waarin is bepaald welke gemeenten onder welke locatie van de rechtbank vallen. Dit is met name van belang wanneer de categorie van de betreffende zaak op meerdere locaties wordt aangeboden. Het besluit nevenvestigings- en nevenzittingsplaatsen komt te vervallen. Leest u de zaakverdelingsreglementen er op na. De lijst van gemeenten zal op rechtspraak.nl¹⁰ te vinden zijn. De actuele zaakverdelingsreglementen zullen gepubliceerd zijn op rechtspraak.nl en op de site van het lokale gerecht.

Opgemerkt zij dat de zaakverdelingsreglementen op 2 januari 2013 gepubliceerd zullen worden in de Staatscourant, voor 2 januari kunt u de concepten raadplegen op

⁶ I.W. Opstelten, brief aan de Tweede Kamer, inzake het [sluitingsbeleid van 24 kantonlocaties](#), d.d. 14 december 2012.

⁷ Artikel CVI Wet herziening gerechtelijke kaart

⁸ Art. 20 Wet RO.

⁹ Art. 21 Wet RO.

¹⁰ <http://www.rechtspraak.nl/Recht-In-Nederland/Gerechtelijke-indeling-Nederland/Pages/Aanbrengen-zaken.aspx> (www.rechtspraak.nl > gerechtelijke indeling Nederland > aanbrengen zaken.)

rechtspraak.nl. Ook wanneer de zaakverdelingsreglementen gewijzigd worden, bijvoorbeeld door het sluiten van locaties, worden zij opnieuw gepubliceerd in de Staatscourant.¹¹

In iedere zittingsplaats is een griffie, de griffies zijn alle werkdagen gedurende ten minste zes uren per dag geopend.¹² In de overige zittingsplaatsen is slechts een griffie indien dat door het bestuur is bepaald. Ook de openingstijden worden door het bestuur bepaald in het bestuursreglement.¹³ Stukken en zaken kunnen worden ingediend en gedeponereerd bij de griffe waar de zaak wordt behandeld, tenzij in het bestuursreglement anders is bepaald.¹⁴ In de praktijk zullen deze gegevens vaak hun weerslag vinden in het zaakverdelingsreglement. Tenzij in de wet anders is bepaald, wordt in het zaakverdelingsreglement aangegeven welke postbussen dienen als correspondentieadressen voor het aanbrengen van zaken of indienen van stukken. Daarnaast is het mogelijk om aan de informatiebalies van de zittingsplaatsen stukken af te geven of te deponeren, bestemd voor een zaak die op de betrokken zittingsplaats wordt behandeld. Stukken die aan een andere postbus binnen het arrondissement worden gericht of worden afgegeven op een andere dan de aangewezen zittingsplaats, worden door de rechtbank met bekwame spoed aan de juiste zittingsplaats overgedragen. Indien de indiener redelijkerwijs een verwijt kan worden gemaakt blijft de termijnoverschrijding die daar het gevolg van kan zijn, voor risico van de indiener.

Oost-Nederland

Naast de Wet HGK is de motie Beuving (Kamerstukken 33 451) aangenomen. De motie wil de rechtbank Oost-Nederland langs de provinciegrenzen opsplitsen in twee rechtbanken: Overijssel, gevormd door de rechtbanken Almelo en Zwolle en Gelderland, gevormd door Arnhem en Zutphen. De minister¹⁵ heeft onlangs laten weten dat de splitsingswet Oost-Nederland op 1 april in werking zal treden, de twee nieuwe rechtbanken zullen dan ontstaan. Vanaf 1 januari 2013 wordt bij de zaakverdeling van de rechtbank Oost-Nederland onderscheid gemaakt tussen Gelderse en Overijsselse zaken. Gelderse zaken worden alleen in Gelderland voorbereid en ter zitting gebracht en Overijsselse zaken worden alleen in Overijssel behandeld. Zoals Opstelten in zijn brief van 10 december aan de Eerste Kamer aangeeft is met voortvarendheid er op ingezet dat vanaf 1 januari 2013 in de praktijk de situatie ontstaat die de motie voor ogen heeft gehad.

OM

Het openbaar ministerie bestaat vanaf januari 2013 uit het parket-generaal; de arrondissementsparketten; het landelijk parket; het functioneel parket en het

¹¹ Art. 21a Wet RO.

¹² Art. 10 lid 1 Wet RO.

¹³ Art. 10 lid 2 en lid 3 Wet RO.

¹⁴ Art. 10 lid 4 Wet RO.

¹⁵ I.W. Opstelten, brief aan de Eerste Kamer, inzake Wijziging van de Wet op de rechterlijke indeling, de Wet op de rechterlijke organisatie en enige andere wetten in verband met de vorming van de arrondissementen Gelderland en Overijssel (33 451), d.d. 10 december 2012. Zie ook *Stb.* 2012, 666 en *Stb.* 2012, 667.

ressortsparket. Er is vanaf dat moment dus 1 ressortsparket¹⁶. Vanaf dat moment zijn de arrondissementsparketten en de ressortparketten niet langer gevestigd in de hoofdplaatsen van de rechtbank resp. van de gerechtshoven. Het tweede lid van art. 134 RO komt daarmee te vervallen. Door de oprichting van één landelijk ressortsparket kan het idee ontstaan dat betekening ingevolge art. 54 Rv alleen nog bij het landelijke ressortsparket in Den Haag moet plaatsvinden. Dit is echter niet het geval. Den Haag is niet vastgesteld als officiële vestiging van het ressortsparket. Het ressortsparket kan verschillende vestigingen hebben, op verschillende plaatsen in het land. Dit brengt mee dat betekening bij het ressortsparket rechtsgeldig kan plaatsvinden bij alle vestigingen van het landelijk ressortsparket.¹⁷ Dit laat onverlet dat werkafspraken gemaakt kunnen worden. Het ex art. 54 Rv exploot doen kan bij het parket, art. 54 lid 2 spreekt over de betekening aan het parket van het OM bij het gerecht waar de zaak dient of moet dienen. Juist omdat voornoemde bepaling niet spreekt over een specifieke locatie waar betekend moet worden, omdat niet langer sprake zal zijn van hoofdplaatsen van gerechten, en omdat de rechtsgebieden van de parketten en de gerechten op elkaar zullen aansluiten, kan een deurwaarder rechtsgeldig betekenen op iedere locatie binnen het rechtsgebied van het betrokken gerecht waar het OM een vestiging heeft. Ook hier kunnen werkafspraken gemaakt worden.¹⁸

Officier van Justitie

Per 1 januari 2013 wordt de Officier van Justitie in Leeuwarden vervangen door de Officier van Justitie van het arrondissementsparket Noord-Nederland. In het kader van de dwangbevelen van het CJIB kan dit de vraag opleveren of, - gezien het bepaalde in art. 431a Rv - sprake is van een overgang van bevoegdheid tot tenuitvoerlegging op een ander, of dat het feitelijk een naamswijziging betreft. Aangenomen wordt dat slechts sprake is van een wijziging van tenaamstelling.

Overgangsbepalingen

- *Overgang lopende zaken naar nieuwe rechtbanken*¹⁹

Zaken die op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding aanhangig waren bij een hieronder in de linker kolom genoemde rechtbank gaan van rechtswege over naar de rechtbanken in de rechterkolom.

Aanhangig op 31 december	Van rechtswege naar
Alkmaar	Noord-Holland
Almelo	Oost-Nederland
Amsterdam	Amsterdam

¹⁶ Art. 134 Wet RO.

¹⁷ J. Stam, brief aan de KBvG d.d. 14 mei 2012.

¹⁸ J. Stam, brief aan de KBvG d.d. 14 mei 2012.

¹⁹ Artikel CII van de Wet herziening gerechtelijke kaart.

Arnhem	Oost-Nederland
Assen	Noord-Nederland
Breda	Zeeland-West-Brabant
Dordrecht	Rotterdam
's-Gravenhage	Den Haag
Groningen	Noord-Nederland
Haarlem	Noord-Holland
's-Hertogenbosch	Oost-Brabant
Leeuwarden	Noord-Nederland
Maastricht	Limburg
Middelburg	Zeeland-West-Brabant
Roermond	Limburg
Rotterdam	Rotterdam
Utrecht	Midden-Nederland
Zutphen	Oost-Nederland

Zaken die voor 1 januari 2013 aanhangig waren bij de rechtbank Zwolle-Lelystad, tot kennisneming waarvan de rechtbank Midden-Nederland onderscheidenlijk de rechtbank Oost-Nederland bevoegd is, gaan van rechtswege over naar de rechtbank Midden-Nederland onderscheidenlijk de rechtbank Oost-Nederland.

- *Overgang lopende zaken naar nieuwe gerechtshoven*²⁰

Hetzelfde geldt voor de gerechtshoven.

Aanhangig op 31 december	Van rechtswege naar
Arnhem	Arnhem-Leeuwarden
Amsterdam	Amsterdam
's-Gravenhage	Den Haag
's-Hertogenbosch	's-Hertogenbosch
Leeuwarden	Arnhem-Leeuwarden

- *Overgangsrecht i.v.m. verzet, beroep, hoger beroep, etc. en i.v.m. dagvaarding, verzoekschriften en andere processtukken*²¹

Beslissingen genomen door een hieronder in de linker kolom genoemd gerecht voor 1 januari 2013, worden aangemerkt als beslissingen van het daarbij in de rechterkolom genoemde gerecht. Deze indeling geldt ook voor dagvaarding, verzoekschriften en andere processtukken in aanhangig of aanhangig te maken zaken.

²⁰ Artikel CIII van de Wet herziening gerechtelijke kaart.

²¹ Artikel CIV van de Wet herziening gerechtelijke kaart en Artikel CIVA van de Wet herziening gerechtelijke kaart.

Rechtbank te Alkmaar	Rechtbank Noord-Holland
Rechtbank te Almelo	Rechtbank Oost-Nederland
Rechtbank te Amsterdam	Rechtbank Amsterdam
Rechtbank te Arnhem	Rechtbank Oost-Nederland
Rechtbank te Assen	Rechtbank Noord-Nederland
Rechtbank te Breda	Rechtbank Zeeland-West-Brabant
Rechtbank te Dordrecht	Rechtbank Rotterdam
Rechtbank te 's-Gravenhage	Rechtbank Den Haag
Rechtbank te Groningen	Rechtbank Noord-Nederland
Rechtbank te Haarlem	Rechtbank Noord-Holland
Rechtbank te 's-Hertogenbosch	Rechtbank Oost-Brabant
Rechtbank te Leeuwarden	Rechtbank Noord-Nederland
Rechtbank te Maastricht	Rechtbank Limburg
Rechtbank te Middelburg	Rechtbank Zeeland-West-Brabant
Rechtbank te Roermond	Rechtbank Limburg
Rechtbank te Rotterdam	Rechtbank Rotterdam
Rechtbank te Utrecht	Rechtbank Midden-Nederland
Rechtbank te Zutphen	Rechtbank Oost-Nederland
Gerechtshof te Arnhem	Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden
Gerechtshof te Amsterdam	Gerechtshof Amsterdam
Gerechtshof te 's-Gravenhage	Gerechtshof Den Haag
Gerechtshof te 's-Hertogenbosch	Gerechtshof 's-Hertogenbosch
Gerechtshof te Leeuwarden	Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Voor beslissingen van de rechtbank te **Zwolle-Lelystad** voor 1 januari 2013 tot kennisneming waarvan de rechtbank Midden-Nederland onderscheidenlijk de rechtbank Oost-Nederland bevoegd is, worden deze beslissingen aangemerkt als beslissingen van de rechtbank Midden-Nederland onderscheidenlijk de rechtbank Oost-Nederland. En voor processtukken geldt dat deze na inwerkingtreding worden aangemerkt als processtukken in zaken tot kennisneming waarvan de rechtbank Midden-Nederland onderscheidenlijk de rechtbank Oost-Nederland bevoegd is.

Ook de Gerechtsdeurwaarderswet heeft met wijzigingen te maken.

De belangrijkste wijzigingen betreffen de ministerieplicht en de indeling van de ledenraad.

Ministerieplicht

Door de herindeling van de arrondissementen wijzigt de invulling van de ministerieplicht. De ministerieplicht zal in de nieuwe gerechtelijke kaart per provincie worden ingevuld. In een arrondissement dat meerdere provincies omvat, zal de ministerieplicht zich beperken tot het deel van het arrondissement dat is gelegen in de provincie waarin de plaats van vestiging is gelegen. De Gerechtsdeurwaarderswet voorziet hier in een specifieke regeling:

- ✓ Het nieuwe artikel 11 zal als volgt gaan luiden:
De gerechtsdeurwaarder is te allen tijde verplicht in het gehele arrondissement waarin zijn plaats van vestiging is gelegen dan wel, indien het arrondissement meer dan één provincie omvat, in het deel van het arrondissement dat is gelegen in de provincie waarin zijn plaats van vestiging is gelegen, de ambtshandelingen waartoe hij bevoegd is, te verrichten wanneer hierom wordt verzocht, tenzij:
 - a. (...)
 - b. (...)

Ledenraad

In de notitie Ressortelijke Herindeling en gevolgen voor de samenstelling van de ledenraad is reeds geanticipeerd op de wijzigingen voor de ledenraad. Het ressort Arnhem en het ressort Leeuwarden worden samengevoegd. De ledenraadsleden worden in het vervolg uit vier ressorts gekozen.

- Ressort Amsterdam: zes ledenraadsleden en drie plaatsvervangend ledenraadsleden;
- Ressort Den Haag: zes ledenraadsleden en drie plaatsvervangend ledenraadsleden;
- Ressort Den Bosch: zes ledenraadsleden en drie plaatsvervangend ledenraadsleden;
- Ressort Arnhem-Leeuwarden: 12 ledenraadsleden en zes plaatsvervangend ledenraadsleden.

De ledenraadsleden en hun plaatsvervangers die op het moment van inwerkingtreding zitting hebben in de ledenraad, blijven ledenraadslid voor de termijn waarvoor zij benoemd zijn.

- ✓ Art. 63 lid 1 Gdw komt te luiden: De ledenraad bestaat uit dertig leden, met dien verstande dat uit de ressorten Amsterdam, Den Haag en 's-Hertogenbosch elk zes leden en uit het ressort Arnhem-Leeuwarden twaalf leden worden gekozen. De per ressort gekozen leden vormen een afspiegeling van de in dat ressort bestaande verhouding tussen gerechtsdeurwaarders en toegevoegd kandidaat-gerechtsdeurwaarders. Ieder lid heeft een plaatsvervanger.
- ✓ In het kader van het overgangsrecht is bepaald dat de (plv) leden die op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van het nieuwe art. 63 lid 1 Gdw., zitting hadden in de ledenraad namens het ressort Amsterdam, 's-Gravenhage, 's-Hertogenbosch, Arnhem en Leeuwarden, worden aangemerkt als (plv)leden namens het ressort Amsterdam, Den Haag, 's-Hertogenbosch, Arnhem-Leeuwarden, met dien verstande dat de termijn waarvoor zij waren gekozen niet opnieuw aanvangt.

Overige wijzigingen in de Gerechtsdeurwaarderswet:

- ✓ Waar in Gdw 'gerechtshof te Amsterdam' genoemd wordt, wordt dat gewijzigd in 'gerechtshof Amsterdam'.²²

²² Art. 34 lid 3 en 4, art. 38 lid 6, art. 45 lid 1 en art. 54 lid 1 Gerechtsdeurwaarderswet.

- ✓ Art. 35 lid 6 Gdw zal luiden: Een door het bestuur van de rechtbank Amsterdam voor het verrichten van de werkzaamheden die bij of krachtens de wet aan de griffier zijn opgedragen aangewezen gerechtsambtenaar, rechterlijk ambtenaar in opleiding, senior-gerechtsauditeur of gerechtsauditeur is secretaris van de kamer. Met toestemming van de voorzitter kan hij zich doen vervangen door een andere door het bestuur van de rechtbank Amsterdam voor het verrichten van de in de eerste volzin bedoelde werkzaamheden aangewezen gerechtsambtenaar, rechterlijk ambtenaar in opleiding, senior-gerechtsauditeur of gerechtsauditeur.
- ✓ In artikel 40 lid 1 Gdw wordt de griffier vervangen door secretaris.

Gevolgen Wet Herziening Gerechtelijke kaart

Door mr. J.H. Rutten

Inleiding

De Wet Herziening Gerechtelijke Kaart (Wet HGK) heeft niet uitsluitend een nieuwe indeling van de arrondissementen en ressorten tot gevolg. De wet wijzigt ook de systematiek van naamgeving van rechtbanken en gerechtshoven, verandert de interne organisatie van deze gerechten en voorziet in een nieuw systeem van zaakverdeling over de verschillende locaties van een gerecht. Deze wijzigingen hebben directe gevolgen voor de redactie van de dagvaardingen vanaf 1 januari 2013.

Deze handleiding beoogt een overzicht te geven van de veranderingen door de Wet HGK die gevolgen hebben voor de het redigeren van de formaliteiten van de dagvaarding. Buiten beschouwing wordt gelaten de vraag hoe moet worden bepaald op welke locatie (zittingsplaats) van een gerecht een bepaalde zaak moet worden behandeld. Volstaan wordt in dit kader met de opmerkingen dat dit, nadat volgens de gewone regels van absolute en relatieve competentie de bevoegde rechter is bepaald, moet volgen uit het *zaakverdelingsreglement* van het betreffende gerecht.

Omdat deze handleiding is geschreven met het oog op het nieuwe recht wordt daar waar een wetsbepaling wordt genoemd, in beginsel verwezen naar de bepaling zoals die luidt per 1 januari 2013. Wordt ten aanzien van een wetsbepaling die per die datum wijzigt bedoeld te verwijzen naar de tekst zoals die luidde vóór wijziging, dan wordt achter de wetsaanduiding de vermelding '(oud)' geplaatst.

I. Samenvatting van de voor de dagvaarding relevante wijzigingen

1. naamwijzing van de gerechten

De (naams)aanduiding van de gerechten wijzigt. De aanduiding 'de rechtbank *te* ...' en 'het gerechtshof *te* ...' wordt niet meer gebruikt. In de dagvaarding moeten de gerechten worden aangeduid bij de juiste naam, zoals opgenomen in de Wet op de rechterlijke indeling: 'de rechtbank ...' onderscheidenlijk 'het gerechtshof ...' (zie ook de opsomming onder III-1).

Ten aanzien van de **rechtbank Oost-Nederland** wordt er nog op gewezen dat het voornemen is deze weer te splitsen in de **rechtbank Gelderland** en de **rechtbank Overijssel**. De verwachting is echter niet dat dit nog voor 1 januari 2013 zal plaatsvinden (zie verder ook onder III-1).

2. vermelden locatie van behandeling

In de dagvaarding moet in *alle gevallen* - niet alleen in kantonzaken - de locatie worden vermeld waar de zaak behandeld zal worden. Binnen een arrondissement onderscheidenlijk ressort zijn meerdere, in beginsel gelijkwaardige, zittingsplaatsen. In de praktijk zullen deze zittingsplaatsen waarschijnlijk ook worden aangeduid met de nu al gebruikte term 'locatie'. Het gerecht regelt zelf welke zaken op welke locatie worden behandeld. Dit geldt ook voor andere zaken dan kantonzaken en voor zaken bij de gerechtshoven.

3. vermelding adres waar stukken kunnen worden ingediend

Als een zaak wordt behandeld in een zittingsplaats waar geen stukken kunnen worden ingediend, dan moet in de dagvaarding het adres worden vermeld waar stukken kunnen worden ingediend. Dit zal zich voornamelijk voordoen in kantonzaken.

In zittingsplaatsen die zijn aangewezen bij algemene maatregel van bestuur (AMvB) als bedoeld in art. 21b lid 1 RO, kunnen altijd stukken worden ingediend. Ten aanzien van "overige zittingsplaatsen", die op basis van art. 21b lid 2 RO kunnen worden aangewezen door de Minister, kan het bestuur van het gerecht bepalen dat hier geen stukken worden ingediend. Of op een dergelijke "overige zittingsplaats" stukken kunnen worden ingediend, en zo nee, waar dit dan wel kan gebeuren, moet blijken uit het *bestuursreglement* van het betreffende gerecht. Grosso modo zijn alle huidige hoofdplaatsen en nevenvestigingsplaatsen van de gerechten opgenomen in de hiervoor bedoelde AMvB en worden de huidige nevenzittingsplaatsen aangewezen als "overige zittingsplaatsen". Oplettendheid voor wijzigingen in de huidige situatie is echter geboden!

In een kantonzaak ligt nog de aanvulling van het postadres (de postbus) van de betreffende zittingsplaats voor de hand (hoewel dit geen vereiste is). Aanvulling van een postadres (postbus) is niet nodig in zaken waarin verplichte procesvertegenwoordiging geldt.

In zaken (geen kantonzaken) voor de rechtbank en in zaken voor het gerechtshof vermeldt de dagvaarding:

- het bezoekadres van de zittingsplaats waar de zaak zal worden behandeld;
- indien daar geen stukken kunnen worden ingediend (maar dat zal naar verwachting niet of nauwelijks voorkomen) het bezoekadres waar stukken kunnen worden ingediend.

In kantonzaken vermeldt de dagvaarding:

- het bezoekadres van de zittingsplaats waar de zaak zal worden behandeld;
- indien daar geen stukken kunnen worden ingediend, het bezoekadres waar stukken kunnen worden ingediend;
- het postadres (de postbus) waar stukken kunnen worden ingediend voor de betreffende zittingsplaats.

4. aanduiding kantonzaken

De aanduiding 'sector kanton' is niet langer juist. Dit komt doordat de rechtbanken niet langer verplicht zijn een sector kanton te hebben. Bij veel rechtbanken, zo niet alle, verdwijnt hierdoor per 1 januari 2013 de sector kanton. In plaats hiervan moet worden gedagvaard voor:

- de rechtbank ..., **kamer voor kantonzaken**, locatie ...
of
- de **kantonrechter** van de rechtbank ..., locatie ...

5. aanduiding rechtbankzaken

De aanduiding 'sector civiel' is ook niet langer zuiver. Volstaan kan worden met dagvaarden voor 'de rechtbank ..., locatie ...'.

De rechtbanken zijn niet verplicht een 'sector civiel' te hebben. Veel rechtbanken zullen kantonzaken en andere civiele zaken bestuurlijk in één organisatieonderdeel onderbrengen. In veel gevallen zal een 'sector civiel' niet meer bestaan, of verwijzen naar een organisatieonderdeel waarin ook kantonzaken worden behandeld. Hiermee is de verwijzing naar de 'sector civiel' onjuist of niet zuiver.

6. onderdelen van de rechtbank die kennis nemen van civiele zaken

Samenvattend zijn binnen de rechtbank vier onderdelen waar in civiele zaken voor kan worden gedagvaard:

1. a. de rechtbank ..., **kamer voor kantonzaken**, locatie ...
b. de **kantonrechter** van de rechtbank, ... locatie ...;
2. de **pachtkamer** van de rechtbank ..., locatie ...;
3. de **voorzieningenrechter** van de rechtbank, locatie ...;
4. de **rechtbank** ..., locatie ...

II. Nadere toelichting op de wijzigingen

1. naamwijziging en verdwijnen onderscheid in hoofdplaats en nevenplaatsen

Tot 1 januari 2013 worden de rechtbanken en de gerechtshoven op de volgende wijze aangeduid: 'de rechtbank *te* ...' en 'het gerechtshof *te* ...' (bijv. 'de rechtbank te Amsterdam' en 'het gerechtshof te Arnhem'). Achterliggende gedachte bij deze naamgeving is dat het betreffende gerecht in de plaats die in haar naam wordt genoemd haar hoofdplaats had. Ook was het gerecht in die plaats gevestigd (art. 41 lid 1 en art. 59 lid 1 RO (oud)).

Met de invoering van de Wet HGK verdwijnt het onderscheid tussen hoofdplaats en nevenvestigings- en nevenzittingsplaatsen. Uitgangspunt is dat binnen een arrondissement, onderscheidenlijk ressort, meerdere *gelijkwaardige* zittingsplaatsen zijn (met als enige onderscheid dat niet op alle zittingsplaatsen stukken kunnen worden ingediend, waarover verderop meer). Om die reden vinden het woordje 'te' niet langer terug in de aanduiding van de gerechten. Per 1 januari 2013 onderscheiden we de volgende rechtbanken:

Bijlage I

- de rechtbank Amsterdam;
- de rechtbank Den Haag;
- de rechtbank Limburg;
- de rechtbank Midden-Nederland;
- de rechtbank Noord-Holland;
- de rechtbank Noord-Nederland;
- de rechtbank Oost-Brabant;
- de rechtbank Oost-Nederland;
- de rechtbank Rotterdam;
- de rechtbank Zeeland-West-Brabant;

en de volgende gerechtshoven:

- het gerechtshof Amsterdam;
- het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden;
- het gerechtshof Den Haag;
- het gerechtshof 's-Hertogenbosch.

Ten aanzien van de **rechtbank Oost-Nederland** wordt nog opgemerkt dat bij het aannemen van de Wet HGK door de eerste kamer, tevens is aangenomen de zogenoemde *Motie Beuvink*.¹ Deze motie strekt tot wijziging van de Wet HGK ten aanzien van de te vormen rechtbank Oost-Nederland, in die zin dat dit gerecht wordt gesplitst in de **rechtbank Gelderland** en de **rechtbank Overijssel**. Inmiddels is het wetsvoorstel hiertoe ingediend bij de Tweede Kamer (kamerstukken II, 2012-2013, 33451, nr. 2). De verwachting is echter niet dat dit wetsvoorstel per 1 januari 2013 in werking zal treden.

2. verdwijnen van de sector kanton - aanduiding van kantonzaken

Met de invoering van de Wet HGK verdwijnt de in art. 47 RO (oud) voor de rechtbanken opgenomen verplichting tot het hebben van een 'sector kanton'. Bij de meeste, zo niet alle, rechtbanken verdwijnt deze sector ook daadwerkelijk. Hiermee is het dagvaarden voor 'de rechtbank, sector kanton', in gebruik geraakt sinds het verdwijnen van de kantongerechten en het organisatorisch opgaan hiervan in de rechtbanken, niet langer juist.

In de dagvaarding zal vanaf 1 januari 2013 op een andere wijze moeten worden aangeduid dat de zaak een kantonzaak betreft. In hoofdlijnen zijn hiervoor twee varianten mogelijk. In de terminologie van art. 93, waarin de wetgever spreekt over 'de kantonrechter' ligt het voor de hand te dagvaarden voor '*de kantonrechter van de rechtbank*'. In het kader van de Wet HGK gebruikt de wetgever evenwel ook regelmatig (bijv. in art. 71 lid 2 Rv) de term 'een kamer voor kantonzaken' (vgl. ook art. 47 RO). In deze terminologie is het ook juist om te dagvaarden voor '*de rechtbank, een kamer voor kantonzaken*' (vgl. ook art. 47 RO).

¹ Kamerstukken I, 2011-2012, 32891, G

Beide formuleringen zijn juist. Voor welke men kiest is vooral smaak. Dagvaarden voor 'de kantonrechter van de rechtbank' sluit aan bij het gebruik te dagvaarden voor 'de voorzieningenrechter van de rechtbank' en niet voor 'de rechtbank, een kamer voor het behandelen en beslissen van zaken waarvoor in verband met onverwijlde spoed een voorziening wordt gevraagd' (vgl. art. 50 RO). De term 'rechtbank, kamer voor kantonzaken' past echter weer beter bij 'de pachtkamer van de rechtbank' (vgl. art. 48 RO). Daarbij lijkt de wet zich eerder te begeven richting een onderverdeling in kamers. De termen 'kantonrechter' en 'voorzieningenrechter' lijken steeds meer slechts een titel te worden, in plaats van een onderdeel van de rechtbank. Om deze reden wordt in de onderstaande voorbeelden gekozen voor het gebruik van de term 'kamer voor kantonzaken'.

3. aanduiding van andere zaken dan kantonzaken

De *rechtbank* neemt in beginsel kennis van alle civiele (burgerlijke) zaken in eerste aanleg (art. 42 RO). Bepaalde zaken worden behandeld door een bijzondere rechter of kamer binnen de rechtbank. Voor de civiele praktijk zijn met name van belang:

- de *kamer voor kantonzaken*, een enkelvoudige kamer waarin de *kantonrechter* zitting heeft, die kennis neemt van alle kantonzaken (art. 47 en 48 RO);
- de *pachtkamer*, een meervoudige kamer, die kennis neemt van alle pachtzaken (art. 48, 48a en 48b RO);
- de enkelvoudige kamer voor het behandelen en beslissen van zaken waarvoor in verband met onverwijlde spoed een voorziening wordt gevraagd (en voor zaken die verder overigens bij wet aan deze kamer zijn toebedeeld), waarin de *voorzieningenrechter* zitting heeft (art. 50 RO).

Over de aanduiding in kantonzaken is hiervoor al gesproken. In de twee andere gevallen kan worden gedagvaard voor de 'de pachtkamer van de rechtbank' of 'de voorzieningenrechter van de rechtbank'.

Indien niet uit de wet voortvloeit dat de zaak door een bijzondere rechter of kamer binnen de rechtbank wordt behandeld, dan wordt de zaak behandeld door, een verder niet nader aangeduide, in beginsel enkelvoudige algemene kamer binnen de rechtbank (dit valt af te leiden uit artikel 15 lid 1 Rv en 6 lid 1 RO). In de praktijk wordt nu wel gesproken over 'de rechtbank, sector civiel recht' of 'de rechtbank, sector civiel'. De reden zal gelegen zijn in de wens een duidelijk onderscheid te maken met zaken die worden behandeld door de kantonrechter (tot 1 januari 2013 binnen de wettelijk verplichte 'sector kanton'). De term 'de rechtbank, sector civiel' duidde dan op het organisatorische onderdeel van het de rechtbank onder wiens verantwoordelijkheid de civiele niet-kantonzaken vielen. Inmiddels is het gebruik van de term 'sector civiel' echter zeker niet meer zuiver. Met de inwerkingtreding van de Wet HGK is de verplichte onderverdeling van de rechtbank in sectoren komen te vervallen (art. 20 RO (oud) is op dit punt gewijzigd). Het is mede daardoor geen gegeven dat binnen een rechtbank een 'sector civiel' bestaat. Ook bestaat niet langer de verplichting voor een rechtbank om een 'sector kanton' in te richten (zie hierboven), waardoor kantonzaken organisatorisch zelfs binnen de zelfde sector van de rechtbank kunnen worden behandeld. Het organisatorische onderscheid is hierdoor komen te vervallen.

Gelet op het voorafgaande zal het blijven gebruiken van de term 'sector civiel', zeker in een dagvaarding gericht aan een juridisch onkundige, uiteindelijk enkel tot verwarring

leiden. Dit is daarom naar mijn mening niet wenselijk. Dagvaarden voor 'de rechtbank' is voldoende.

Ik merk op dat in de praktijk ook wel ruimere omschrijvingen voorkomen voor de aanduiding van de rechtbank, zoals bijvoorbeeld 'de enkelvoudige kamer voor behandeling van burgerlijke zaken van de rechtbank'. Een dergelijke ruime omschrijving is zeker niet fout, maar naar mijn mening zeker niet nodig. Van belang in dit kader is dat voor de procedure voor de rechtbank, sector civiel, verplichte procesvertegenwoordiging geldt, zodat de gedaagde die verweer wil voeren per definitie bij een advocaat terecht komt, van wie wel mag worden verwacht dat hij weet waar hij binnen de rechtbank moet zijn.

4. behandeling van een zaak op meerdere locaties van een gerecht

Tot 1 januari 2013 was in andere zaken dan kantonzaken relatief eenvoudig te bepalen in welke plaats een zaak behandeld zou worden. Uitgezonderd de rechtbank te Zwolle-Lelystad kon ervan uit worden gegaan dat een niet-kantonzaak werd behandeld in de hoofdplaats van een gerecht. Met de invoering van de Wet HGK wordt dit evenwel anders. In beginsel zal voor *elke zaak* - ook in niet-kantonzaken en ook in zaken voor het gerechtshof - uit het zaakverdelingsreglement van het betreffende gerecht moet worden afgeleid in welke zittingsplaats behandeling zal plaatsvinden.

Voor kantonzaken is nog van belang op te merken dat het *Besluit nevenvestigings- en nevenzittingsplaatsen*, waarin tot 1 januari 2013 de regionale verdeling van zaken over de verschillende rechtbanklocaties werd geregeld, met de invoering van de Wet HGK is *vervallen*.

Uit de dagvaarding zal niet alleen moeten blijken welk gerecht van de zaak kennisneemt, maar ook in welke zittingsplaats van dit gerecht de zaak wordt behandeld. In de dagvaarding zal daarom naast de aanduiding van het gerecht dat van de zaak kennis neemt, altijd ook de zittingsplaats moeten worden vermeld waar de zaak zal worden behandeld. In de praktijk wordt sinds de verdwijning van de kantongerechten voor de aanduiding van de nevenvestigings- en nevenzittingsplaats van een rechtbank de term 'locatie' gebruikt. Hoewel deze term geen wettelijke basis heeft en met de invoering van de Wet HGK deze basis ook niet krijgt, is de verwachting dat de gerechten deze term zullen blijven gebruiken. Bij de aanduiding van de rechtbank onderscheidenlijk het gerechtshof die van de zaak kennisneemt kan daarom, ter verwijzing naar de zittingsplaats waar de zaak zal worden behandeld, de vermelding 'locatie ...' (gevolgd door de plaats) worden toegevoegd. In plaats van het woord 'locatie' kan natuurlijk de wettelijke term 'zittingsplaats' worden gebruikt.

Voorbeeld:

- a) stel dat een zaak moet dienen voor de rechtbank Zeeland-West-Brabant, en de zaak volgens het zaakverdelingsreglement moet worden behandeld in de zittingsplaats Middelburg, dan kan de kennisnemende rechtbank als volgt worden aangeduid:
'de rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Middelburg'
of
'de rechtbank Zeeland-West-Brabant, zittingsplaats Middelburg'.

- b) stel dat een zaak moet dienen voor de kantonrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant, en de zaak volgens het zaakverdelingsreglement moet worden behandeld in de zittingsplaats Bergen op Zoom, dan kan de kennisnemende (kanton)rechter als volgt worden aangeduid:

'de kantonrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Bergen op Zoom'
of

'de rechtbank Zeeland-West-Brabant, een kamer voor kantonzaken, locatie Bergen op Zoom'

5. vermelden adresgegevens van het gerecht

Met de invoering van de Wet HGK wijzigt art. 111 lid 2 sub e Rv. Dit artikelonderdeel luidt met de invoering van de Wet HGK als volgt:

-2. Naast de gegevens bedoeld in artikel 45, derde lid, vermeldt het exploit van dagvaarding:

(...)

e. de aanwijzing van de rechter die van de zaak kennisneemt, onder vermelding van het adres van de zittingsplaats waar de zaak moet worden behandeld alsmede, indien de zaak moet worden behandeld in een zittingsplaats waar geen stukken kunnen worden ingediend, het adres waar stukken kunnen worden ingediend;

(...)

Uit art. 21b RO volgen twee soorten zittingsplaatsen, namelijk zittingsplaatsen aangewezen bij algemene maatregel van bestuur (art. 21b lid 1 RO) en overige zittingsplaatsen, aan te wijzen door de Minister (art. 21b lid 2 RO). In een "gewone zittingsplaats" (bedoeld in art. 21b lid 1 RO) is altijd een griffie en kunnen altijd stukken worden ingediend. In een "overige zittingsplaats" (bedoeld in art. 21b lid 2 RO) is echter slechts een griffie, en kunnen dus slechts stukken worden ingediend, als het bestuur van de betreffende rechtbank dat bepaalt (art. 10 RO). Of op een dergelijke overige zittingsplaats stukken kunnen worden ingediend, en zo nee, op welke locatie dat wel kan, zal moeten worden afgeleid uit het *bestuursreglement* van de betreffende rechtbank.

Als een zaak zal worden behandeld in een zittingsplaats waar geen stukken kunnen worden ingediend, dan moet, gezien artikel 111 lid 2 sub e Rv, de dagvaarding het adres vermelden waar de stukken moeten worden ingediend. In dat geval zal de dagvaarding dus minimaal *twee adressen* moeten vermelden, één adres waar zitting wordt gehouden, en één adres waar stukken kunnen worden ingediend.

Ik meen dat waar art. 111, tweede lid sub e spreekt over 'adres', bedoeld wordt het feitelijke bezoekadres. Hiervan uitgaande moet ingeval een zaak wordt behandeld op een zittingsplaats waar geen stukken kunnen worden ingediend, in elk geval het bezoekadres worden vermeld van de zittingsplaats waar stukken kunnen worden ingediend. Het vermelden van enkel een postadres (postbus) voor het indienen van stukken is vanuit deze optiek onvoldoende. Ik teken hierbij echter aan dat op dit moment de aanvulling met slechts een postadres (postbus) in de regel wel door de gerechten wordt geaccepteerd.

Ik merk op dat het erop lijkt dat in "overige zittingsplaatsen" enkel kantonzaken zullen worden behandeld, hoewel dit geen gegeven is. Het vermelden van twee adressen zal daarom met name in kantonzaken spelen. Oplettendheid blijft echter vereist.

Voor kantonzaken geldt dat vanwege het ontbreken van de verplichte procesvertegenwoordiging bij de procedure voor de kantonrechter, een goede en volledige vermelding van de adresgegevens belangrijk is. Ook de gedaagde zonder juridisch kundige bijstand moet immers weten waar hij met zijn verweer terecht kan. Van belang hierbij is ook te onderkennen dat de gedaagde op verschillende wijzen verweer kan voeren, namelijk op één van de volgende drie wijzen:

1. schriftelijk door indiening ter griffie vóór de roldatum (art. 82 lid 1 Rv);
2. schriftelijk op de terechtzitting (art. 82 lid 1 Rv);
3. mondeling op de terechtzitting (art. 82 lid 2 Rv).

Gelet hierop ligt het voor de hand in de dagvaarding in kantonzaken de volgende adresgegevens te vermelden:

- het bezoekadres van de zittingsplaats waar de zaak zal worden behandeld;
- indien daar geen stukken kunnen worden ingediend, het bezoekadres waar stukken kunnen worden ingediend;
- het postadres (de postbus) waar stukken kunnen worden ingediend voor de betreffende zittingsplaats.

In zaken waarin een verplichte procesvertegenwoordiging geldt is het vermelden van een postadres (postbus) niet nodig. De gedaagde die verweer wil voeren zal zich toch moeten laten bijstaan door advocaat, van wie wel verwacht mag worden dat hij weet waar hij moet zijn. Volstaan kan in dit geval dus worden met een vermelding van het bezoekadres van de betreffende locatie, zonodig, maar dat zal slechts in uitzonderingsgevallen zo zijn, aangevuld met een (bezoek)adres waar stukken kunnen worden ingediend.

III. Voorbeeldrelazen dagvaarding ("om-op-gedeelte" en aanzeggingen)

1. dagvaarding in een kantonzaak van één gedaagde, die zal worden behandeld in een zittingsplaats waar stukken kunnen worden ingediend

Voorbeeld van een dagvaarding voor de kantonrechter van de rechtbank Noord-Holland, waarbij uit het zaakverdelingsreglement volgt dat behandeling moet plaatsvinden in de zittingsplaats Alkmaar (een zittingsplaats als bedoeld in art. 21b lid 1 RO, waar dus stukken kunnen worden ingediend), waar een rolzitting plaatsvindt op woensdag 6 februari 2013 om 10.30 uur, gericht tegen één gedaagde, natuurlijk persoon.

O M :

op woensdag zes (6) februari tweeduizenddertien (2013), om half elf in de morgen (10.30 uur), in persoon of vertegenwoordigd door een gemachtigde te verschijnen bij de Rechtbank Noord-Holland, kamer voor kantonzaken, locatie Alkmaar;

M E T A A N Z E G G I N G :

Bijlage I

- dat dan een terechtzitting wordt gehouden in het gerechtsgebouw aan het adres Kruseman van Eltenweg 2 te Alkmaar, op welke terechtzitting de gedaagde mondeling of schriftelijk kan antwoorden op de hierna omschreven eis en gronden;
- dat de gedaagde in plaats van mondeling of schriftelijk te antwoorden op de terechtzitting, ook vóór de laatstgenoemde datum een schriftelijk antwoord kan indienen ter griffie van het genoemde gerecht aan het adres Kruseman van Eltenweg 2 te Alkmaar (postadres: Postbus 251, 1800 BG Alkmaar);
- dat indien de gedaagde niet in persoon of vertegenwoordigd door een gemachtigde in het geding verschijnt, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten zijn in acht genomen, de rechter verstek tegen de gedaagde verleent en de vordering toewijst, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt

2. dagvaarding in een kantonzaak van twee gedaagden, die zal worden behandeld in een zittingsplaats waar geen stukken kunnen worden ingediend

Voorbeeld van een dagvaarding voor de kantonrechter van de rechtbank Oost-Nederland, waarbij behandeling moet plaatsvinden in de zittingsplaats Harderwijk (een zittingsplaats als bedoeld in art. 21b lid 2 RO), uitgaande van de situatie dat het bestuur van de rechtbank heeft bepaald dat hier geen stukken kunnen worden ingediend, maar dat indiening van stukken moet plaatsvinden op de locatie Apeldoorn. De rolzitting vindt plaats op woensdag 6 februari 2013 om 10.00 uur in Harderwijk. In de procedure zijn één eiser en twee gedaagden, allen natuurlijk personen.

O M :

op woensdag zes (6) februari tweeduizenddertien (2013), om tien uur in de morgen (10.00 uur), in persoon of vertegenwoordigd door een gemachtigde te verschijnen bij de rechtbank Oost-Nederland, kamer voor kantonzaken, locatie Harderwijk;

met aanzegging:

- dat dan een terechtzitting wordt gehouden in het Stadhuis aan de Havendam 56 te Harderwijk, op welke terechtzitting een gedaagde mondeling of schriftelijk kan antwoorden op de hierna omschreven eis en gronden;
- dat een gedaagde in plaats van mondeling of schriftelijk te antwoorden op de terechtzitting, ook vóór de laatstgenoemde datum een schriftelijk antwoord kan indienen ter griffie van het hiervoor genoemde gerecht aan de Stationsstraat 104 te Apeldoorn (postadres: Postbus 10130, 7301 GC Apeldoorn);
- dat indien een gedaagde niet in het geding verschijnt, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen de gedaagde verleent en de vordering toewijst, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt;
- dat indien tenminste een van de gedaagden in het geding verschijnt tussen alle partijen één vonnis wordt gewezen dat als vonnis op tegenspraak wordt beschouwd

3. dagvaarding in een rechtbankzaak van één gedaagde bij de rechtbank Limburg

Voorbeeld van een dagvaarding voor de rechtbank bij de rechtbank Limburg, gericht tegen één gedaagde, rechtspersoon, met een geldelijk belang van € 50.000, die volgens het zaakverdelingsreglement behandeld zal worden in Maastricht.

O M :

op woensdag drieëntwintig (23) januari tweeduizenddertien (2013), niet in persoon, maar vertegenwoordigd door een advocaat te verschijnen bij de rechtbank Limburg, locatie Maastricht, aan het adres St. Annadal 1 te Maastricht;

M E T A A N Z E G G I N G :

- dat indien de gedaagde verzuimt advocaat te stellen of het door zijn verschijning verschuldigde griffierecht niet tijdig voldoet, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten zijn in acht genomen, de rechter verstek tegen de gedaagde verleent en de vordering toewijst, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt;
- dat van gedaagde bij verschijning in het geding een griffierecht zal worden geheven van € 1.789, te voldoen binnen vier weken na verschijning;
- dat van gedaagde indien hij onvermogen is een lager griffierecht wordt geheven van € 73, indien hij bij zijn verschijning in het geding heeft overgelegd:

1°. een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel

2°. een verklaring van de raad als bedoeld in artikel 1, onder b, van die wet, waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de bedragen, bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid, telkens onderdelen a tot en met d dan wel in die artikelliden, telkens onderdeel e, van die wet;

met dien verstande dat als gevolg van een inmiddels van kracht geworden wijziging van de Wet op de rechtsbijstand nu geldt dat de verklaring wordt verstrekt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 2 van die wet, terwijl de bedragen waaraan het inkomen wordt getoetst zijn vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand

4. dagvaarding in een rechtbankzaak van twee gedaagden bij de rechtbank Noord-Holland

Voorbeeld van een dagvaarding voor de rechtbank, sector civiel, bij de Rechtbank Noord-Holland, in een zaak tegen twee gedaagden, één rechtspersoon (gedaagde sub 1) en één natuurlijk persoon (gedaagde sub 2), met een vordering van onbepaalde waarde, die volgens het zaaksverdelingsreglement behandeld zal worden in Alkmaar:

O M :

op woensdag zevenentwintig (27) maart tweeduizenddertien (2013), niet in persoon, maar vertegenwoordigd door een advocaat te verschijnen bij de rechtbank Noord-Holland, locatie Alkmaar, aan de Kruseman van Eltenweg 2 te Alkmaar;

M E T A A N Z E G G I N G :

- dat indien een gedaagde verzuimt advocaat te stellen of het door zijn/haar verschijning verschuldigde griffierecht niet tijdig voldoet, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten zijn in acht genomen, de rechter verstek tegen de gedaagde verleent en de vordering toewijst, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt;
 - dat indien tenminste een van de gedaagden bij advocaat in het geding verschijnt en het door zijn/haar verschijning verschuldigde griffierecht tijdig heeft voldaan, tussen alle partijen één vonnis wordt gewezen dat als vonnis op tegenspraak wordt beschouwd;
 - dat van de gedaagden bij verschijning in het geding een griffierecht zal worden geheven, voor gedaagde sub 1 bedragende € 575 en voor de gedaagde sub 2 bedragende € 267, door ieder van hen te voldoen binnen vier weken na verschijning;
 - dat van een gedaagde indien hij onvermogen is een lager griffierecht wordt geheven van € 73, indien hij bij zijn verschijning in het geding heeft overgelegd:
 - 1°. een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel
 - 2°. een verklaring van de raad als bedoeld in artikel 1, onder b, van die wet, waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de bedragen, bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid, telkens onderdelen a tot en met d dan wel in die artikelliden, telkens onderdeel e, van die wet;
- met dien verstande dat als gevolg van een inmiddels van kracht geworden wijziging van de Wet op de rechtsbijstand nu geldt dat de verklaring wordt verstrekt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 2 van die wet, terwijl de bedragen waaraan het inkomen wordt getoetst zijn vermeld in artikel 2, eerste en tweede lid, van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand;
- dat van gedaagden die bij dezelfde advocaat verschijnen en gelijklopende conclusies nemen, op basis van artikel 15 van de Wet griffierechten burgerlijke zaken slechts eenmaal een gezamenlijk griffierecht wordt geheven

5. dagvaarding voor de pachtkamer van twee gedaagden

Voorbeeld van een dagvaarding voor de pachtkamer van de rechtbank Oost-Nederland, die volgens het zaakverdelingsreglement behandeld moet worden in de zittingsplaats Tiel, waarbij wordt aangenomen dat het bestuur van de rechtbank heeft bepaald dat daar geen stukken kunnen worden ingediend, en een rolzitting plaatsvindt op woensdag 18 september 2013 om 10.00 uur, en er twee gedaagden zijn:

om op woensdag achttien (18) september tweeduizenddertien (2013), om tien uur in de morgen (10.00 uur), in persoon of vertegenwoordigd door een gemachtigde te verschijnen bij de rechtbank Oost-Nederland, pachtkamer, locatie Tiel;

met aanzegging:

Bijlage I

- *dat dan een terechtzitting wordt gehouden in het gerechtsgebouw aan het adres Tielseweg 1 te Tiel, op welke terechtzitting een gedaagde mondeling of schriftelijk kan antwoorden op de hierna omschreven eis en gronden;*
- *dat een gedaagde in plaats van mondeling of schriftelijk te antwoorden op de terechtzitting, ook vóór de laatstgenoemde datum een schriftelijk antwoord kan indienen ter griffie van het genoemde gerecht de Walburgstraat 2-4 te Arnhem (postadres: Postbus 9030, 6800 EM Arnhem);*
- *dat indien een gedaagde niet in persoon of vertegenwoordigd door een gemachtigde in het geding verschijnt, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten zijn in acht genomen, de pachtkamer verstek tegen hem verleent en de vordering toewijst, tenzij deze haar onrechtmatig of ongegrond voorkomt;*
- *dat indien tenminste een van de gedaagden in het geding verschijnt tussen alle partijen één vonnis wordt gewezen dat als vonnis op tegenspraak wordt beschouwd*

